

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

Økologi og biogas

Økologirådgivning Danmark og Eurowind

Hobro 25. oktober 2023

Sven Hermansen

Promilleafgiftsfonden for landbrug

De nye regler og anbefalinger

- Recirkulerede produkter
- C+ er en opsparing
- Kløvergræs er stadig motoren - nye muligheder
- Efterafgrøder med bælgplanter er værdifulde
- Bælgsædsprotein til dyr og mennesker – en udfordring og en mulighed

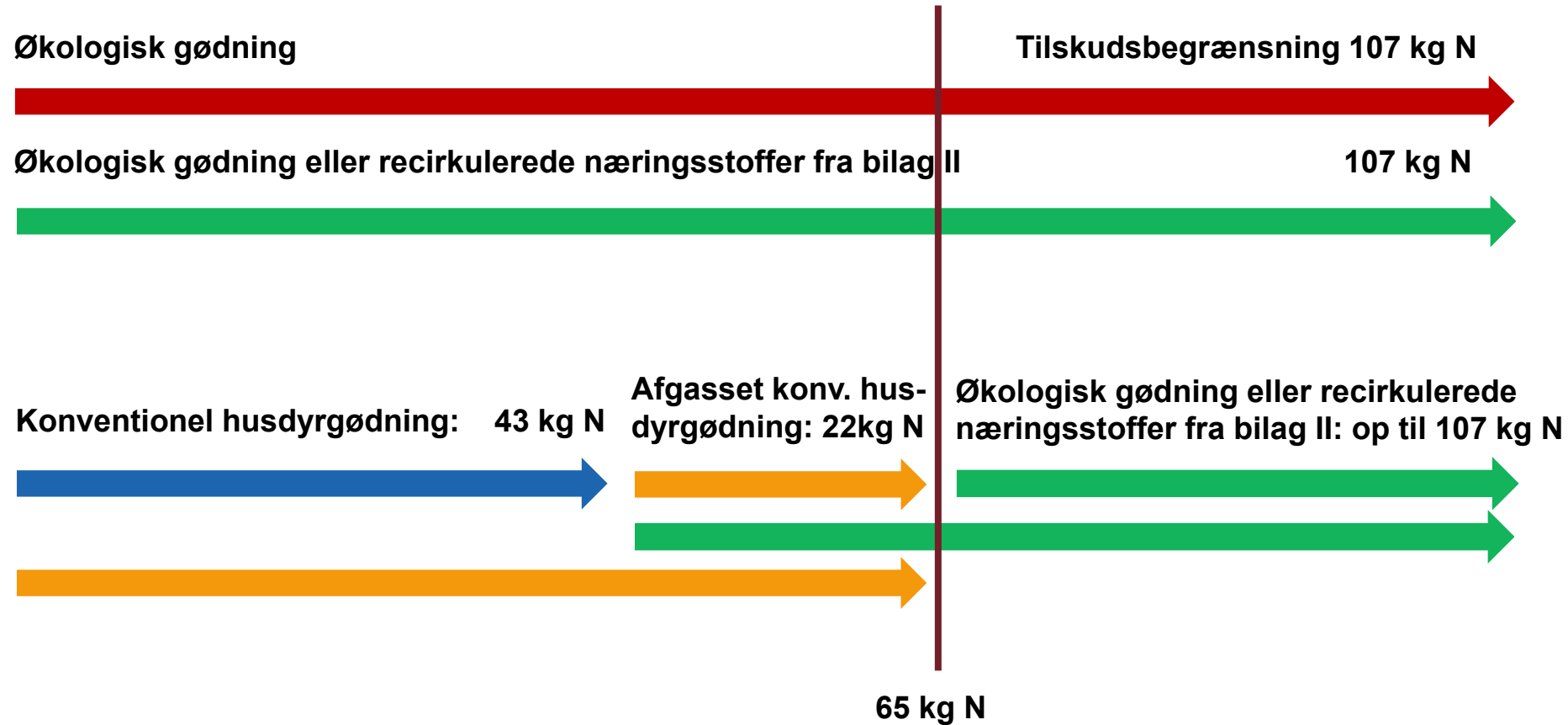

Økologi(tilskuds)regler vedrørende konventionel kvælstof

- - 2001- LØJ-regler: Import reguleret af foderforbrug (25-70 kg N)
- 1988 – Statsregler: 25% af N-kvoten
- 2002 – 70 kg total-N (140 kg total-N i EL)
- 2014 – op til 140 kg total-N (bælgplante- og sædskiftekrav)
- 2016 – 50 kg udnyttet-N. op til 100 kg udn-N (bælgplante- og sædskiftekrav)
- 2021 – 65/107 kg udn-N. (bælgplante- og sædskiftekrav)
Brancheanbefaling
- 2022 – begrundelse for behov for import (på skrift)
- 2023 – brancheanbefaling: 43 kg udn-N i ”rå” gylle + bilag 2 produkter + Biogasgylle ”Balance-N”

Kvælstofregler - brancheanbefalinger

Gældende vejledning

- Økologisk produktion er et samlet system for landbrugsdrift og fødevarerproduktion, der bl.a. kombinerer bedste praksis på miljø og klimaområdet og en høj grad af biodiversitet.
- Affald og biprodukter af vegetabilsk og animalsk oprindelse skal gerne genanvendes bl.a. som input i planteproduktion.

Side 92 af 362

Gældende vejledning

Du skal bevare og forøge jordens frugtbarhed og biologiske aktivitet, ved at:

- Dyrke bælgplanter og andre planter til grøngødning
- Dyrke kulstoflagrende afgrøder
- Sørge for et flerårigt sædskifte
- Tilføre husdyrgødning fra økologisk husdyrproduktion, helst komposteret
- Tilføre andet organisk materiale fra økologisk produktion, helst komposteret

Side 93 af 362

2030: 25 % økologi i DK og EU (Markedsdrevet udvikling)

- Italien 15%
  - Danmark 11%
  - Spanien 10%
  - Tyskland 9%
  - Frankrig 8%
  - Polen 4%
  - Rumænien 3%
- Opgjort på areal
  - Hvilken animalsk produktion skal vi have?
  - Hvor skal næringsstofferne komme fra?

Fordobling af Økoareal – samme animalske produktion

- 15% kløvergræs i sædskiftet til planteprotein/biogas
  - 45.000 ha
- Omfordeling af økologisk husdyrgødning
  - Mælk 100 → 80 udn-N
- Bedre recirkulering via biogas
- Konventionel (afgasset) husdyrgødning
- Nye gødninger
  - Opgraderede biprodukter
  - Organisk kunstgødning?

Næringsstofforsyning og -recirkulering i økologisk jordbrug – udviklingsmuligheder og barrierer for vækst

Eriksen, J. (ed.), Sørensen P., Møller H.B., Kristensen H.L., Elsgaard, R., Hermansen, S., Laursen, C., Magid, J., Jensen L.S., Jespersen L.M. (ed.) 2023.

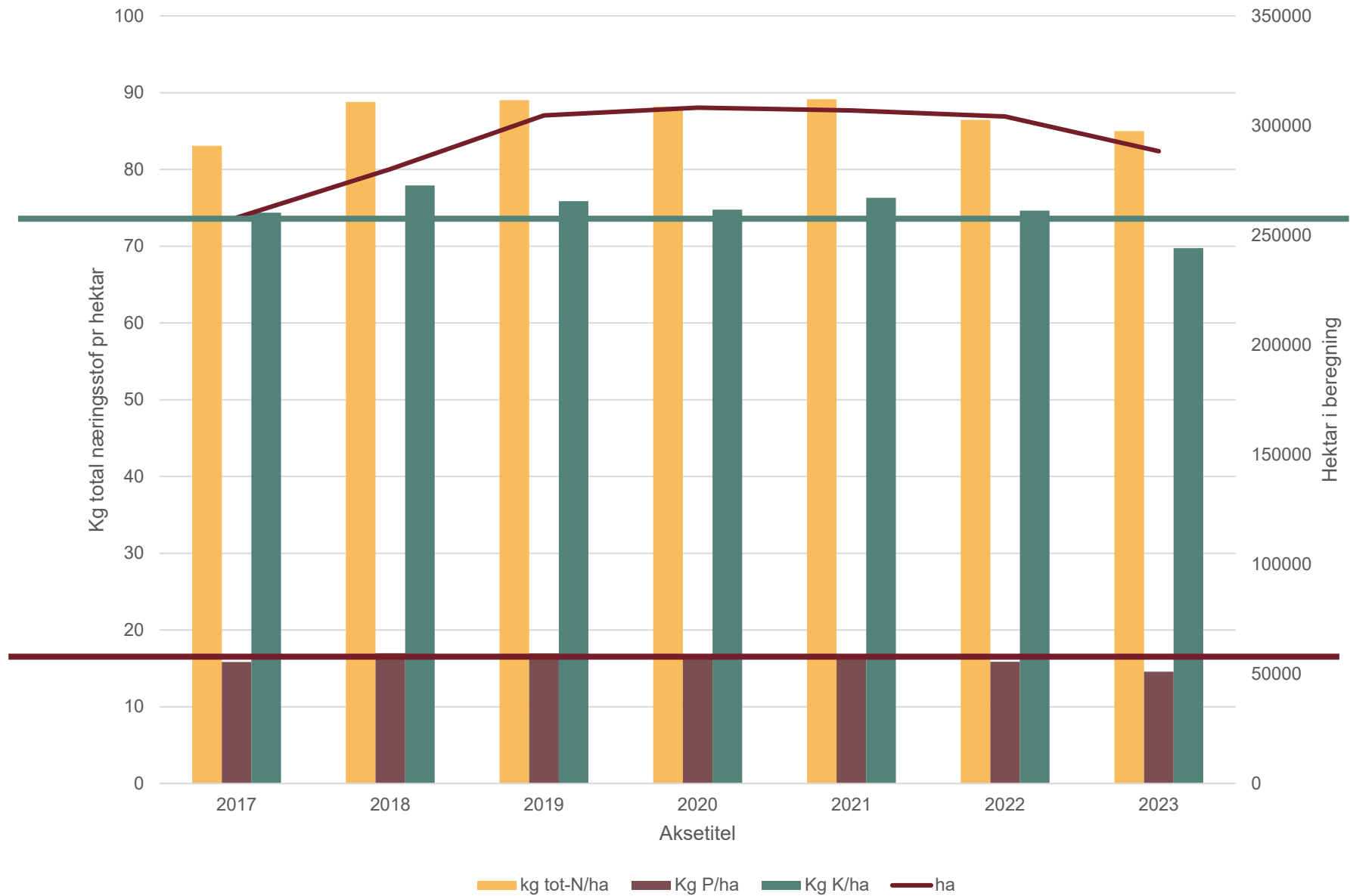

Oversigt over gødningsforbrug, kvote, udnyttelse for 2021/22

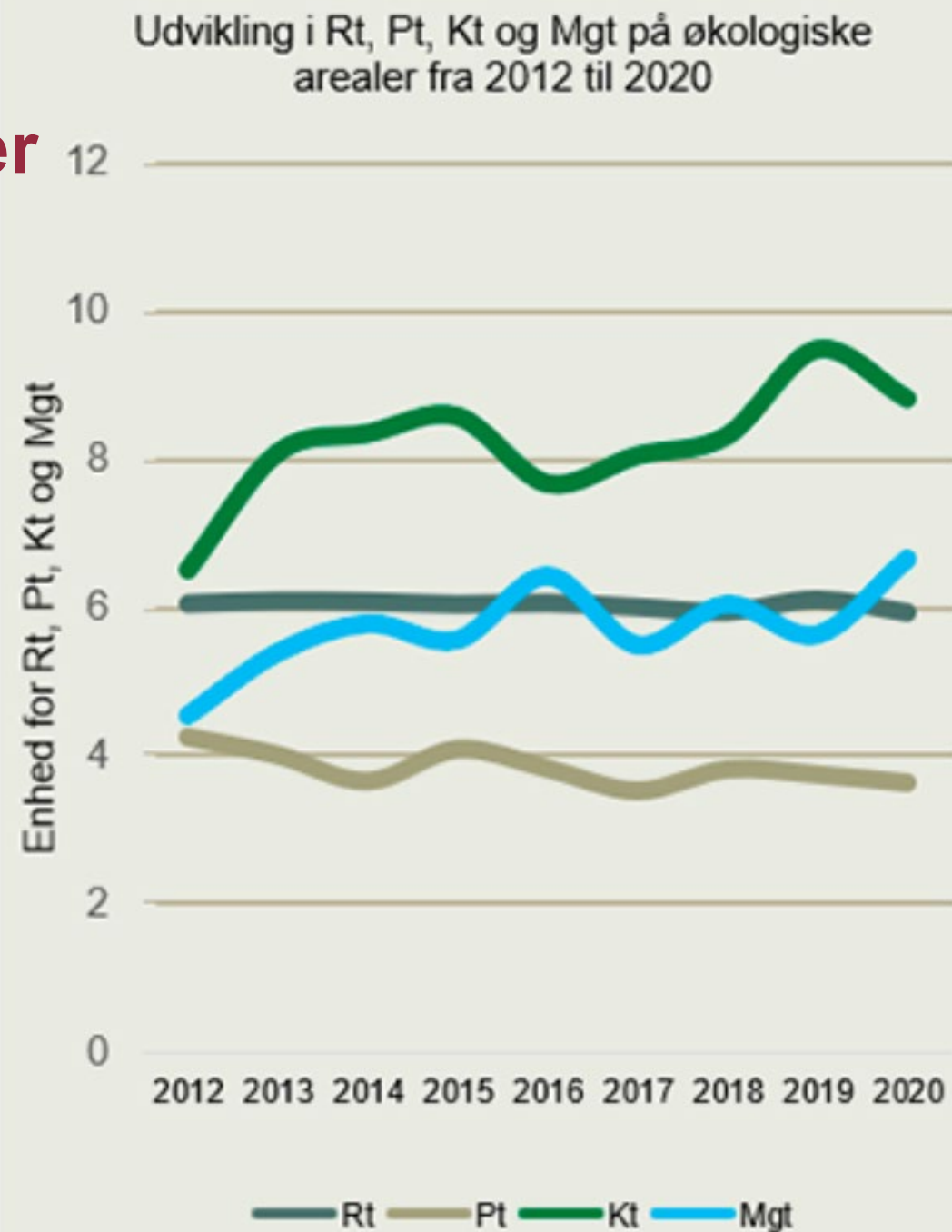
Gruppe	Antal	Areal pr. bedrift, ha	Kvælstofkvote, kg N/ha	Handelgødning, kg N/ha	Tilført husdyrgødning, kg N/ha	Husdyrgødning, udnyttet, kg N/ha	Tilført i alt, kg N/ha	Ikke udnyttet N-kvotet, kg N/ha	Pct. udnyttelse
Alle	27.662	93	150	76	87	61	138	12	92
Konventi.	19.391	114	162	89	87	61	152	10	94
Økologer	6.087	60	79	0	83	57	58	21	74
Planteavlere	12.470	95	154	101	57	40	143	11	93
Uden husdyrgødning	5.627	59	146	128	0	0	131	16	89
Slagtesvin	1.197	296	160	74	110	82	157	2	99
Søer smågrise	836	320	159	73	110	83	157	3	98
Kvægbrug	1.962	216	187	68	158	109	177	10	95
0-100 ha	12.793	34	155	91	61	41	133	22	86
100-200 ha	2.948	143	166	88	94	66	156	10	94
200-400 ha	2.026	278	166	87	99	70	159	7	96
400-800 ha	894	546	164	87	98	70	159	5	97
O. 800 ha	253	1181	150	88	77	54	145	6	96

Første gennemgang af MarkOnline data 2017 - 2023

Opmærksom på P, K, Mg - balancer

- P-kilder
  - Have-park affald
  - Fiberfraktion
  - Biochar!
- K-kilder
  - Biprodukter
  - Kunstgødning
- Mg-kilder
  - Kalk

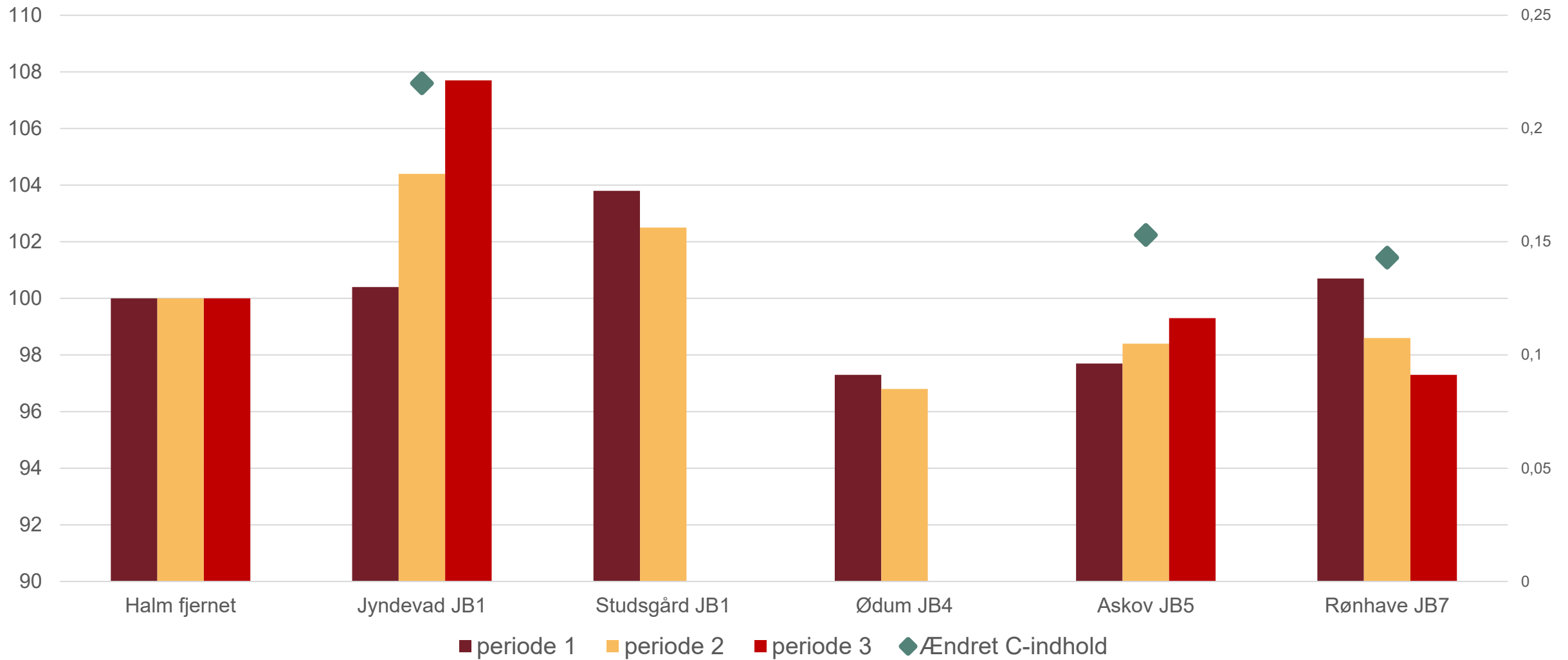
Halm

		kg pr ha halm-udb		
	Ton/ha	N	P	K
Vinterhvede	2,8	12	2,1	35
Vårbyg	2,2	12	1,7	22
Havre	3,0	15	3,6	38
Vinterrug	4,6	24	3,5	47
Rajgræs	3,0	21	9,0	64
Vinterraps	2,3	16	1,5	31

Udbytteeffekt af halmnedmuldning 0-36 år

<https://pure.au.dk/ws/files/455853/gvma295.pdf>

Udvikling i biogasproduktion og biomasseudnyttelse

Biogas Danmarks bud på biomasseudnyttelsen: <https://www.biogas.dk/wp-content/uploads/2022/09/Biogas-Outlook-2022-WEB-07-09-2022-1.pdf>

